

Съгласно чл.26, ал.2 от Закона на нормативните актове, в законоустановения срок от 30 дни, община Каварна, чрез настоящото публикуване, предоставя възможност на заинтересованите лица да направят своите предложения и становища по проекта за приемане на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каварна (2017-2019г.). Становища и предложения могат да бъдат изпращани на e-mail: obshtina@kavarna.bg ,или да бъдат внасяни в деловодството на община Каварна на адрес: гр. Каварна, ул. „Добротица”№ 26

ПРОЕКТ!

**СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО
РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЩИНА КАВАРНА
(2017-2019г.)**

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – обща и допълнителна.

Приобщаващо образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

1. Причини и мотиви, които налагат приемането:

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каварна е разработена в изпълнение на чл. 197, ал. 1 и ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование (приета с ПМС № 286 от 04.11.2016 г.). Годишният план на дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каварна е разработен съгласно чл. 197, ал. 3 от ЗПУО.

Стратегията и годишният план са изготвени въз основа на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каварна по чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, приет с Решение № 240/31.01.2017 г. от Общински съвет Каварна и на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Област Добрич (2017-2019 г.). Стратегията се приема от Общинския съвет за срок от две години.

2. Цели, които се поставят:

Целите и приоритети, които се поставят в Стратегията са съобразени със законовата рамка на процеса на приобщаващо образование в българските образователни институции и изконното право на всяко дете да бъде приобщено и ценено, да се гарантира достъпа му до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности. Общинската стратегия регламентира обществените отношения, свързани с процесите на приобщаващото образование, както и дейностите на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Каварна за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Определянето на визията, целите на Общинската стратегия и дейностите за нейното реализиране се базира на анализа на актуалното състояние на всички образователни институции – държавни, общински, частни на територията на Община Каварна, включващ обхват на децата и учениците, кадрова обезпеченост с педагогически и непедagogически специалисти, реално състояние на общата и специализираната физическа и архитектурна среда и възможностите за реализиране на пълноценна подкрепа за личностно развитие.

Визията на Общинската стратегия се определя като: Осъзнато и пълноценно изграждане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на Община Каварна.

Стратегически цели на Общинската стратегия са:

1. Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности;
2. Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност;
3. Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование;
4. Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата;

5. Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученика чрез партньорство и взаимодействие между всички участници в процесите на обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца/ученици – педагогически специалисти – родители).

6. Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата нормативна уредба:

Дейностите, включени в Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Каварна и Годишният план предполагат гарантиране на необходимите финансови средства от държавата във връзка с прилагането на Наредбата за приобщаващо образование и в този смисъл предоставяне на средства на съответните институции, пряко ангажирани с общата и допълнителна подкрепа .

4. Очаквани резултати от прилагането:

- Осигуряване на пълноценна обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от всички образователни институции – държавни, общински, частни на територията на Община Каварна съвместно с държавните и местни органи и структури;
- Синхронизиране на нормативната база на Община Каварна в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващо образование.

5. Анализ за съответствието с правото на Европейския съюз:

Настоящата Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и Годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Каварна е в пълно съответствие с европейското законодателство, при спазване разпоредбите и целите на националното и местно законодателство.

Във връзка с чл.26, ал.2 от ЗНА, отразяващ задължението за публикуване на Проекта за приемане на нормативен акт с цел информиране на населението и прозрачност в действията на институциите в срок не по-късно от 30 дни от публикуване на настоящото на интернет страницата на общината се приемат предложения и становища, относно така изготвения проект на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каварна (2017-2019г.)

ПРОЕКТ!

**СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА
ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЩИНА КАВАРНА
(2017 – 2019 г.)**

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК СЪС СЪКРАЩЕНИЯТА: РЕЗЮМЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

I.1. Нормативни изисквания за разработката

I.2. Подход за разработване на общинската стратегия.

I.3. Общи постанавки за процеса на подкрепата на личностно развитие в контекста на закона на предучилищно и училищно образование и наредба за приобщаващото образование.

II. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТКАТА И ПРЕДИЗИВИКАТЕЛСТВА.

III. РЕЗЮМЕ НА АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА / ПРОФИЛ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА .

III.1.1. Общи сведения за образователните институции в община Каварна;

III.1.2. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип;

III.1.3. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците за учебната 2015 / 2016г.

III. 2. ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

III.2.1. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите;

III.2.2. Данни за деца и ученици в риск

III.2.3. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности

III.2.4. Данни за деца и ученици с хронични заболявания

III.2.5. Данни за деца и ученици с изявени дарби

III.3. КАДРОВАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ СЪС СПЕЦИАЛИСТИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.3.1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината;

III.3.2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепа на децата и учениците със СОП;

III.3.3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на община Каварна;

III.3.4. Реализирани форми за повишаване на педагогическите компетенции на педагогическите специалисти свързани с осигуряване и реализиране подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

III. 4. ПОДКРЕПЯЩАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.

III.4.1. Обща обезпеченост на средата;

III.4.2. Достъпна физическа и архитектурна среда;

III.4.3. Специализирана подкрепяща среда в образователните институции на територията на общината;

III.4.4. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изяви дарби.

III. 5. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ.

III.5.1. Изградени партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни;

III.5.2. Изграждане на партньорства с други институции, функциониращи на териториите на общините в изпълнение на дейностите по подкрепа на личностното развитие.

III. 6. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНИНА КАВАРНА.

III.6.1. Общинска политика за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения;

III.6.2. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги;

III.6.3. Добри практики в общината на приобщаващото образование.

IV. ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ.

IV.1. Визия на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие (2017г.– 2019 г.);

IV. 2. Стратегически цели на Общинската стратегия.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ.

V.1. Критерии за оценка на изпълнението на Стратегията;

V.2. Предмет на оценката;

V.3. Критерии за оценка изпълнението на Стратегията.

VI. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

СПИСЪК СЪС СЪКРАЩЕНИЯТА

ДГ	Детска градина
ДСП	Дирекция за социално подпомагане
ДПЛР	Допълнителна подкрепа за личностно развитие
ЕПЛР	Екип за подкрепа за личностно развитие
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни
НПО	Неправителствена организация
НЕИСПУО	Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование
НУ	Начално училище
ОЗД	Отдел „Закрила на детето“
ОКЦПДМ	Общински консултативен център по проблемите на децата и младежта
ОПЛР	Обща подкрепа за личностно развитие
ОУ	Основно училище
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЕПЛРДУСОП	Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности
РУО	Регионално управление на образованието
РЦПППО	Регионален център за подкрепа процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Средно училище
ЦОУД	Целодневна организация на учебния ден
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностното развитие
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа

РЕЗЮМЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Стратегическата част на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Каварна се разработва в контекста на актуалното състояние на образователните институции на територията на общината и проученият капацитет на учебните заведения и детските градини за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Стратегическата част е в съответствие с националната политика в областта на приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Целите и приоритетите на Общинската стратегия са съобразени със законовата рамка на процеса на приобщаващо образование в българските образователни институции и изконното право на всяко дете да бъде приобщено и ценено, да се гарантира достъпа му до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.

В Общинската стратегия се уреждат обществените отношения, свързани с процесите на приобщаващото образование, както и дейностите на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Основните принципни постановки, залегнали в настоящата стратегия са:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина и училище най-близо до неговото местоживееие и качествено образование.
2. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете и ученик и подкрепа на неговото личностно израстване, на които образователните институции трябва да откликнат по най-подходящия начин, чрез гарантиране на максимално развитие на неговия потенциал.
3. Професионално развитие и повишаване на педагогическите компетентности на работещите в образователните институции с оглед на откликване на необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда на децата и учениците.
4. Сътрудничество на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на всички равнища – управление, диалог и екипност, споделяне на добри практики в процеса на приобщаващото образование, ефективно взаимодействие с родителските общности и НПО, осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда.

Настоящата стратегия е за двугодишен период и се фокусира върху приоритети, даващи отговор как приобщаващото образование да се случи в детските градини и училищата осъзнато и пълноценно и да гарантира качествено образование за всяко дете и ученик.

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

I. 1. НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТКАТА.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на Община Каварна е разработена в изпълнение на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (обн. ДВ бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование (приета с ПМС № 286 от 04.11.2016 г.) Тя се позовава на Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съгласно чл. 196, ал. 3 от ЗПУО, приет с решение № 240/31.01.2017 г. от Общински съвет град Каварна.

I. 2. ПОДХОД ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

Процесът на разработване на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Каварна съдържа три основни етапа: **Подготвителен**, в който се планира и организира работата на общинските учебни заведения, детски градини, ЦПЛР-ОДК-Каварна и други институции във връзка с изготвяне на Анализ на потребностите относно подкрепата за личностно развитие на децата и учениците; **Същностен**, в който се извършват дейности, свързани с проучване на анализите на учебните заведения и детските градини, определяне на визия, цели, дейности в настоящата стратегия и **Финален** – свързан с разработването на стратегическия документ като окончателен. Освен тези три основни етапа са осъществени дейности, свързани с координиране, съгласуване, отчетност на техническия екип. Общинската стратегия се основава на цялостен и системен подход на организация и сътрудничество, както и ориентирания към резултата. Стремещт е към концентрация на обхвата на ограничен брой приоритети в съответствие с философията на приобщаващото образование, заложен в Закона за предучилищното и училищното образование и съпътстващите го нормативни документи и силна обвързаност на целите с реално измерими и проследими индикатори за резултат.

Проучен е пакет от действащи стратегически документи на европейско, национално, регионално и местно ниво, различни секторни стратегии и програми, статистически данни. Особено важен източник на информация за актуалното състояние на образователните институции на територията на общината и капацитета за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците са Анализите на потребностите относно подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, изготвени от директорите на общинските училища и детските градини на територията на община Каварна.

I. 3. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРОЦЕСА НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В КОНТЕКСТА НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ И НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги съгласно чл. 174 ал. 1 от ЗПУО.

Подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им потребности и има за цел да осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им съгласно чл. 176, ал. 1 от ЗПУО и чл. 4, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя държавния образователен стандарт за приобщаващо образование, както и редът за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

Деца и учениците имат право да получат обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 171, ал. 1, т. 7 от ЗПУО.

Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява там, където са детето и ученикът – чл. 177 ал. 2 от ЗПУО.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

1. екипна работа между учителите и други педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език (само за детските градини);
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. осигуряване на общежитие;
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
14. логопедична работа;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби. Тя включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

Съгласно чл. 81 от Наредбата за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа е:

- краткосрочна (минимум 1 учебна година, максимум – до края на етап на обучение);
- дългосрочна – повече от един етап или степен на обучение или за целия период на обучение.

II. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТКАТА И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА.

Законът за предучилищното и училищно образование поставя изискване за разработване на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и

учениците въз основа на областната стратегия по чл. 196 от ЗПУО. В процеса на разработване на Общинската стратегия се включват и описват предизвикателствата, стратегическите цели и дейности, които са в синхрон с философията и концепцията на приобщаващото образование.

За успешно прилагане в практиката на организацията, принципите и процедурите, изисквани от Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование се поставят следните предизвикателства:

1. Преобразуване на институции в системата на предучилищното и училищното образование. Новата законодателна рамка поставя нови изисквания към детските градини и училищата. Активно и действено взаимодействие между държавни, общински органи и структури, включително доставчици на социални услуги за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

2. Философията на приобщаващото образование поставя необходимостта пред педагогическите специалисти за придобиване на компетентности, свързани с новите нормативни промени, както и осмисляне на собствения си педагогически опит с родители, добрите си практики, възможностите за развитие на тези практики и обогатяването им с нови идеи. Приобщаващото образование изисква разширяване на кръга от педагогически специалисти в екипна работа като основен подход в неговата реализация.

3. Организацията и съдържанието на предучилищното и училищно образование е свързана с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

4. За осъществяване на процеса на приобщаващото образование е необходимо фокусиране върху всички участници в процеса на образование – деца, родители, педагогически специалисти. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество.

РЕЗЮМЕ НА АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КАВАРНА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

III. 1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА / ПРОФИЛ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.

С влезлия в сила на 01.08.2016 г. Закон за предучилищното и училищно образование институциите в образователната системата на територията на община Каварна осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. Те разработват самостоятелно и прилагат цялостни политики за изграждане на позитивен организационен климат в условия на сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между участниците в образователния процес и работят по посока на утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.

III.1.1. Общи сведения за образователните институции в общината към 09.02.2017г.

№	Име на Детската градина	Населено място	Вид	Брой деца			общо
				2-4г.	5 г.	6г.	
1.	ДГ ”Здравец”	гр. Каварна	Целодневна	77	40	26	143

2.	ДГ „Радост”	гр. Каварна	Целодневна	57	34	31	122
3.	ДГ ”Детелина”	гр. Каварна	Целодневна	72	25	28	125
4.	ДГ ”Слънце”	с. Септемврийци	Целодневна	22	10	5	37
5.	ДГ ”Калиакра”	с. Българево	Целодневна	6	2	6	14
6.	ДГ ”Дъга”	с.Вранино	Целодневна	3	2	3	8
7.	ДГ ”Калинка”	с.Раковски	Целодневна	5	1	1	7
			Общо:	242	114	100	456

През учебната 2016/2017 г. е утвърдена училищна мрежа в община Каварна с дейността на 7 целодневни детски градини с общо 21 групи с 470 деца, които са на възраст както следва: 2-4 годишни - 242 деца; 5-годишните 115 деца; 6-годишни - 100 деца. За възпитанието, социализирането и обучението на децата се грижат 90 души персонал. От тях 47 педагогически персонал и 43-непедагогически. От 01 януари 2016год. и ДГ в общината прилагат системата на делегирани бюджети, даваща правото на самостоятелно планиране и изразходване на годишните им бюджети. Таксите в детските градини на община Каварна са 2.00 лв. В детските градини в община Каварна са създадени съвременни условия за отглеждане, възпитание, обучение и социализация на деца от предучилищната възраст. За тях се грижат квалифицирани педагогически специалисти.

№	Име на училището	Населено място	Начин на финансиране	Брой деца / ученици											
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	СУ ”Ст. Караджа“	гр.Каварна	община	50	47	35	48	82	54	39	52	31	52	62	56
2.	ОУ”Йордан Йовков”	гр. Каварна	община	33	32	42	36	76	42	56	22	x	x	x	x
3.	ОУ ”Св.Св. Кирил и Методий”	С. Белгун	община	5	2	3	3	9	5	9	5	x	x	x	x
4.	НУ ”Бр.Миладинови”	гр. Каварна	община	31	21	47	41	x	x	x	x	x	x	x	x
5.	НУ ”Христо Ботев”	с.Септемврийци	община	8	11	6	4	x	x	x	x	x	x	x	x
6.	ПЗГ ”Кл. Арк. Тимирязев”	гр. Каварна	община	x	x	x	x	x	x	x	x	25	35	33	30
				127	113	133	132	167	101	104	79	56	87	95	86

Във всички училища на територията на общината е създадена целодневна организация на учебния процес, осигурен е безплатен транспорт за деца и ученици от местоживеенето им до най – близката детска градина и най – близкото средишно училище.

- Средно училище „Стефан Караджа”гр. Каварна- 616 ученици (7 деца със СОП, педагогически персонал-72 , непедагогически персонал-16 души);
- Основно училище „Йордан Йовков”-гр. Каварна-337 ученици(6 деца със СОП, педагогически персонал-32, непедагогически -8 души);
- Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий” с. Белгун –35 ученици (училището е със статут „Защитено училище”, педагогически персонал-9, непедагогически -2 души);За обучението и възпитанието на учениците се грижат 165педагози и 129души непедагогическ персонал.

- Начално училище „Братя Миладинови” гр. Каварна-140 ученици (педагогически персонал-1, непедagogически -5 души);
- Начално училище „Христо Ботев” с. Септемврийци-29 ученици (педагогически персонал-5, непедagogически - 2.5);
- Професионална земеделска гимназия „Климент Арк. Тимирязев”-120 ученици. (педагогически персонал-18,непедagogически -8);
- Помощно училище интернат „Любен Каравелов” гр.Каварна - 42 ученика (педагогически персонал-12, непедagogически -6).

За тяхното обучение и възпитание се грижат 165 педагози и 129 души непедagogически персонал.

Освен детските градини и училища в общината функционира ЦПЛР- ОДК Каварна, в който се организират дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците, както и дейности за развитие на техните интереси и способности. Сформирани са 21 групи с направления в областта на науката и технологиите, изкуството и придобиване на умения за лидерство, в които са включени 303 деца и ученици;

В отговор на необходимостта от предоставяне на подкрепа за личностно развитие в условията на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията, в училищата са разработени и приети документи, като: Стратегия за намаляване на отсъствията на учениците с цел обхват и задържане на децата в училище чрез мотивация и създаване на положителна нагласа към учебния процес, Програма на превенция за ранното напускане на училище, Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, В детските градини се прилага стратегия за привличане и задържане на децата, която включва мерки като: поддържане на качество на възпитателно-образователния процес, добра кадрова обезпеченост като условие за доверието на родителите, привличане на родителите като партньор в организиране на дейностите и в осъвременяването на дидактичната и игрова база, съдействие в осигуряването на подкрепата за личностно развитие.

III.1.3. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците за учебната 2015/2016 г.

Брой необхванати 5 –годишни и 6 –годишни деца на територията на общината	0
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование	10
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ /училище	45 деца 34 ученици
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	0

Високият процент на обхванатите деца, подлежащи на задължително предучилищно образование, е показател за предприети действени мерки на общинско ниво, свързани с осъзнаване важността на задължителното предучилищно образование, две години преди постъпване в първи клас, съвместно с педагогическите специалисти от детските градини.

На училищно и общинско ниво са предприети мерки за обхващане, задържане и връщане на децата и учениците в системата на образованието, разработени са Стратегия за привличане и задържане на децата и учениците, Програма за превенция за ранното напускане на училище.

Причините за необхванати деца и ученици или преждевременно напускане на образователните институции се обособяват в три групи: икономически, социални и етнокултурни.

Институциите, в рамките на своите правомощия, водят активна политика за предотвратяване на напускането на образователната система и връщането на учениците в нея. Необходимо е ефективно координиране на дейностите между образователни институции, държавни и местни структури, както и доставчици на социални услуги за комплексно решаване на проблемите, свързани с отпадане от училищното образование. В училищата ежедневно се контролира присъствието на учениците в час, като отсъствията се регистрират в дневник.

Формират се групи по интереси, като целта на педагогическата общност е да предложи оптимален брой извънкласни дейности в условията на благоприятна училищна среда, за да отговори на търсенето на децата и учениците.

Сред важните фактори за привличане и задържане на децата в училище е работата в екип. От учителите в сътрудничество с педагогическия съветник, психолог, логопед, ресурсен учител, се очаква да консултират, съветват и съдействат за получаване на необходимата психологическа подкрепа и психо-социална рехабилитация.

III.2. ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете или ученик съгласно чл. 4 ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование. Данните за децата и учениците, за които е необходимо да се осигури обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие дава реална представа за разбирането на ситуацията относно необходимостта от образование в приобщаваща среда.

III.2.1. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите.

Обобщена информация за учениците на територията на община Каварна

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час“ и др./		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
29	652	37	601	48	652	21	573

От обобщената информация за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересните и потребностите е видно, че повече от 50% от учениците от основния етап на средното образование са включени в целодневна организация на учебния ден. Обхващането на учениците в ЦОУД означава, че педагогическите екипи в училищата са осигурили финансова и материална обезпеченост на образователната институция, наличие на санитарно - хигиенни условия, безопасни условия на обучения и заявени желание от страна на родителите.

Създадени са условия за развитие на интересите на учениците, като най-голям е броя на групите и участниците по Проект "Твоят час "Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж "2014-2020 г. Процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG05M2OP001-2.004 "РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА ИМ ЗА УЧЕНЕ ЧРЕЗ ДЕЙНОСТИ, РАЗВИВАЩИ СПЕЦИФИЧНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ (ТВОЯТ ЧАС)". Чрез него се създават условия за повишаване на потенциала на учениците и възможностите им за успешно завършване на средното образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище. В проекта са включени 5 училища на територията на общината. Чрез групите се дава възможност на учениците, в зависимост от техните потребности, да развиват своите интереси или да се преодоляват обучителни затруднения.

Силни страни, свързани с организиране, сформизиране и реализиране на различни групи и форми по интереси и потребности, в които са включени и участват учениците:

- Реализиране на дейности по самоподготовка на учениците за успешно участие в процеса на обучение;
- Целодневната организация на учебния ден осигурява грижа за децата през деня в училище чрез столово хранене, медицинско обслужване и безплатен транспорт за пътуващите ученици;
- Създадени и оборудвани кътове за почивка и игра в класните стаи;
- Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение;
- Гарантиране участието и изявата на учениците в образователния процес и в дейността на училището;
- Открити в училищата зали-игротеки активно се използват за занимания по интереси, мероприятия и тържества.

Изведените проблеми и затруднения при организиране и формиране на групи са обобщени, както следва:

- Липса на кадри за разкриване на разнообразни дейности;
- Липса на достатъчно финансови средства за осигуряване на необходимите ресурси за реализиране на избраните форми за развитие на интересите и потребностите на учениците;
- Необходимост от подобряване на материално техническата база.

Детските градини и училищата предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците в риск, децата и учениците със специални образователни потребности, с хронични заболявания и изявени дарби съгласно чл. 187 ал. 2 от ЗПУО. За ефективно изпълнение на ключовия период на преход от ЗПУО към Наредбата за приобщаващото образование за тези четири групи деца и ученици, е необходимо ефективно и съвместно да се работи с образователните институции за осигуряване на действена приобщаваща среда

III.2.2. Данни за децата и учениците в риск

2.1 Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени	14
--	----

са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	
2.2 Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му	6
2.3 Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	0
2.3 Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	1

От обобщената информация за деца в риск най-голям е броят на децата без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина. Общината разработва програми за закрила на детето за всяка текуща година. Организираните се извънкласни дейности в училищата за тези деца и ученици, включват се в образователни програми, свързани с опасностите и последствията от употребата на психоактивни вещества, рисковото сексуално поведение и др. Дейностите се изпълняват от общинска администрация, училищни екипи, МКБППМН и ОКЦПДМ.

В случаите на дете в риск се прилага Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца-жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, който регламентира конкретните задължения на ангажираните субекти в случаите, при които е необходима кризисна интервенция. Механизмът обединява ресурсите и усилията на ОЗД, представителите на общината, РУ на МВР; РЗИ; личен лекар на детето; РУО на МОН; училище; детска градина; МКБППМН; съд; прокуратура, доставчик на социална услуга и др.

Институциите водят активна политика в рамките на своите правомощия за превенция на рисковото поведение и подкрепа на децата и учениците в риск. Недостатъчна е все още координацията и обмена на данни между тях за ефективен комплексен подход към проблемите на тези деца и ученици. Устойчивостта на взетите мерки за преодоляване на рисковото поведение или предотвратяване на случаите на дете, жертва на насилие е чрез осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в образователните институции за всеки конкретен случай с активно взаимодействие между общински и държавни структури, както и доставчици на социални услуги.

III.2.3. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности.

3.1 Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	13
От общия брой по т.3.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	13
3.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	0
3.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	0
3.4 Деца и ученици с множество увреждания	0
3.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	3
3.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	1
3.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	8
3.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	1
3.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с	13

През последните години се наблюдава плавно увеличаване на броя на децата и учениците със специални образователни потребности. Като причина за това може да се определи осъзнаването на проблема от родителите и търсенето на необходимите специалисти. Ученици със специални образователни потребности нуждаят се от ежедневно присъствие на ресурсни учители. В работата на учителите, включени в екипите за подкрепа за личностно развитие, вече се открояват някои проблеми и затруднения, свързани с непознаването на специализираната методика за обучение, както и с липсата на подходящи дидактични материали, учебници и помагала, адаптиращи учебния материал към децата със специални образователни потребности.

Училищата посочват като друг проблем недостатъчната кадрова осигуреност с психолози, логопеди и ресурсни учители, както и невъзможността да осигурят такива кадри в рамките на делегирания си бюджет, които да присъстват ежедневно в училище и да отговарят на потребностите от адекватна и своевременна подкрепа на децата и учениците.

Финансовият ресурс за организиране на по-голям брой разнообразни и креативни форми за оказване на подкрепа е недостатъчен, което налага ангажиране на училищната общност и обществеността в търсенето на алтернативи за финансиране.

За решаване на вече очертаните проблеми могат да бъдат обособени следните възможности:

- активиране на училищното настоятелство и обществения съвет в дейности, свързани с оказване на подкрепа на учениците;
- работа с неправителствени организации;
- мотивиране на педагогическите специалисти да получат допълнителна квалификация с оглед оказване на адекватно съдействие на нуждаещите се деца и ученици;
- изнесено обучение на РЦПППО град Добрич по детски градини и училища, свързано с методи и техники на обучение на деца и ученици със специални образователни потребности;
- адекватно финансиране на дейностите за подкрепа за личностно развитие, реализирани от училищата – обзавеждане на кабинети съобразно потребностите на децата и осигуряване на квалификационни дейности за кадрите, които ще работят с ученици със специални образователни потребности.

За действеност на допълнителната подкрепа за личностно развитие е необходимо екипно да се работи с ресурсен учител, логопед, психолог, учителите в образователната институция и при необходимост да се включи помощник на учителя.

Детските градини и училищата, в които броят на децата и учениците със специални образователни потребности не е достатъчен за назначаване на специалисти, обезпечавачи ресурсното подпомагане в тях, ще имат необходимост от подкрепа и насочване на такива към тях от общината. Тези специалисти могат да бъдат осигурени от ЦСОП, ЦПЛР, доставчици на социални услуги или от РЦПППО – Добрич.

Важен момент за осигуряване на общата подкрепа, която включва и дейности, свързани с оказване на психологическа помощ на деца, ученици, родители и педагогически специалисти и изграждане на подходяща психологическа среда е присъствието на психолог в детските градини и училищата. Ефективното

сътрудничество между местните структури и доставчици на социални услуги е възможност за осигуряване на психолог за работа на терен.

В детските градини и училищата, в които броят на децата и учениците със СОП позволява да се формира преподавателска норма на специалисти за ресурсно подпомагане, е необходимо да пристъпят към назначаване на такива.

III.2.3. Данни за деца и ученици с хронични заболявания.

Деца с хронични заболявания	15
-----------------------------	----

Осигуряването на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечение на детето или ученика. При необходимост срокът се удължава в зависимост от тяхното здравословно състояние. За осигуряване на качествен процес на образование и съобразявайки се със здравословното състояние на учениците, които повече от 30 последователни учебни дни не могат да се обучават в друга присъствена форма на обучение се организира индивидуална форма на обучение.

III.2.4. Данни за деца и ученици с изяви дарби.

Деца с постижения в областта на науката	45
Деца с постижения в областта на спорта	120
Деца с постижения в областта на изкуството	13

От информацията за постиженията на децата и учениците в областта на науката, спорта и изкуството е видно, че създаването на условия гарантира тяхното личностно развитие. Община Каварна прилага мерки за работа с тези деца и стимулиране на техните изяви и участия.

От обобщената информация за децата и учениците, нуждаещи се от осигуряване на обща и допълнителна подкрепа, е необходимо усилията на всички институции обвързани с отглеждането, възпитанието, образованието, социализация на подрастващите да се ангажират в най-висока степен с изпълнение на нормативната система по посока приобщаващо образование.

Изведени проблеми за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие:

- Липсата на специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на личностно развитие на ученици със специални образователни потребности;
- Необходимост от действени мерки за осигуряване развитието на децата с изяви дарби;
- Липсва на ефективно взаимодействие между родителите и педагогическите специалисти за гарантиране на най-добрия интерес на дете за неговото личностно израстване;
- Миграцията на родителите - заминаване на ученици в чужбина заедно с родителите или учениците се отглеждат от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол;
- Липса на социални услуги за деца в общността.

III.3. КАДРОВАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ СЪС *СПЕЦИАЛИСТИ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ.*

III.3.1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината

Училище / ДГ	Населено място	Персонал		Педагогически специалисти														
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически и съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с	Рехабилитатор на слуха и	Корелелитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на	Външни лектори/ИИЛ
СУ "Ст.Караджа"	Каварна	77	62	15	1	1	50	12		1								
ОУ"Й. Йовков"		41	33	8	1	1	31	6										
ОУ "Св.Св. Кирил и Методий"	с. Белгун	12	9	3	1	0	6	2										
НУ "Бр.Миладинови"	гр. Каварна	22	17	5	1	0	9	7										
НУ "Христо Ботев"	с.Септемврийци	7,5	5	2,5	1	0	3	1										
ПЗГ "Кл. Арк. Тимирязев"	гр. Каварна	26	18	8	1	1	18	0										
ДГ "Здравец"	гр. Каварна	26	14	12	1	0	12				1							
ДГ „Радост"	гр. Каварна	24	13	11	1	0	11											
ДГ "Детелина"	гр. Каварна	22	11	11	1	0	10											
ДГ "Слънце"	с.Септемврийи	7	4	3	1	0	3											
ДГ "Калиакра"	С.Българево	4	2	2	1	0	2											
ДГ "Дъга"	с.Вранино	4	2	2	1	0	2											

ДГ "Калинка"	с.Раковски	4	2	2	1	0	2											
ПУ „Л. Каравелов"	гр. Каварна	18	12	6	1	1	8	4										
ОДК- Каварна	гр. Каварна	7	5	2	1	0	5											
Общо:		301,5	209	92,5	15	4	169	32		1	1							

В образователната система на територията на община Каварна работят 301,5 души, от които :209-педагогически персонал/15 директори, 4 –заместник директор, 1 логопед, 1 педагогически съветник, 169 учители – и 92,5 души непедagogически персонал. Квалифицирани педагогически кадри успешно работят и участват в национални програми,проекти, курсове и конференции. Детските градини на община Каварна работят с квалифицирани специалисти с компетенции за работа с деца билингви.

Логопедичен кабинет е открит в ДГ „Здравец"-гр. Каварна. Логопедът работи в трите градини: ДГ"Здравец", ДГ"Радост" ДГ"Детелина".Логопедична работа включва: превенция на комуникативни нарушения и на обучителни трудности; диагностика на комуникативни нарушения; корекционно–терапевтична дейност и др. Средства за логопедичен кабинет са предвидени в единен разходен стандарт, като допълнителен компонент по формулата в размер до 0,5 на сто, за финансиране на логопедичен кабинет.

Изведени проблеми за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие са:

Недостатъчен брой на педагогическите специалисти на територията на общината за обезпечаване на разнообразни дейности по интереси за учениците. Недостиг на специалисти със специалност: психолог, логопед, рехабилитатор. Освен липсата на специалисти за обезпечаване на допълнителната подкрепа в училищата, не по-малък е проблемът с недостига на педагози по учебни предмети като математика и информатика, английски и френски език. Предстоящо пенсиониране в близките 5 години на голям брой учители от детските градини и училища.Необходим е подбор, привличане и мотивиране на млади специалисти за работа в образователна и социална сфера.Подобряване на материално техническата база. Модернизация на обслужващата офис-техника, оборудване на компютърни кабинети в училища.

Повишаване на работната заплата.Осигуряване на квалификационни курсове, обучения.

III.3.2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепа на децата и учениците със СОП.

Община	Брой ДГ	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на помощник учители
Каварна	7	0	не	не

Община	Брой училище	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на помощник учители
Каварна	7	13	1	не

Обобщената информация за броя на децата и учениците със специални образователни потребности и възможностите за назначаване на специалисти, осигуряващи ресурсното подпомагане показва необходимостта от обезпечаване на образователните институции с тях. В Анализа на потребностите от подкрепа за личностно развитие за децата и учениците на общината е представена информация по отделно всяко училище и детска градина за децата и учениците със СОП, които се обучават и възпитават в тях. От проучената информация е видно, че образователни институции е необходимо да престъпят към действия за назначаване на специалисти за осигуряване на ресурсното подпомагане и ежедневно присъствие на психолози, логопеди и ресурсни учители, помощник учители.

III.3.3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината.

Община	Специалисти						
	Медицински специалисти	Рехабилитатори	Логопеди	Ресурсни учители	Психолози	Психотерапевти	Социални работници
Каварна	9	1	1	1	1	0	

-9 мед. сестри и 1-лекар.работят в училища и ДГ;

В „Медицински център” Каварна” ЕООД работят 5 семейни общо практикуващи лекари; 3-фелдшери и 4 мед. сестри работят във филиала за спешна медицинска помощ-гр. Каварна,

-един рехабилитатор в „МБАЛ-Каварна” ЕООД.

-един психолог в ОКЦПДМ.

-логопед назначен в ДГ”Здравец”

-един ресурсен учител назначен от РЦПППО

Кадровата обезпеченост със специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа в образователните институции в общината е възможна с използване на гъвкави подходи и действия. Връзката и взаимодействието между институциите позволява обезпечаване на процесите на приобщаващото образование.

III.3.4. Реализирани форми за повишаване на педагогическите компетенции на педагогическите специалисти свързани с осигуряване и реализиране подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

209 педагогически специалисти, които работят в детските градини и училищата са преминали различни квалификационни форми през последните две учебни години за работа с деца със СОП, деца в риск, работа с деца с изявиени дарби. Повечето от педагогическите специалисти са участвали в повече от 1 квалификационна форма в направление приобщаващо образование. Формите за повишаване на педагогическите компетенции са семинар, курс, работни маси, кръгли маси, конференции и др. Финансирането е от бюджетите на училищата, безплатни обучения, по проекти и програми. Обученията, свързани с повишаване на квалификацията са организирани на училищно ниво, общинско, регионално и национално. Организатори на квалификационните форми са МОН, РУО – Добрич, РЦПППО – Добрич, НВО, ДИКПО гр. Варна и др.

Въпреки високия брой педагози, включени в различни квалификационни дейности, разнообразието от теми, свързани с приобщаващото образование, все още се отчита необходимостта от поддържаща квалификация за обогатяване на педагогическите умения и придобиване на ключови компетентности за работа с деца и ученици за ефективно осигуряване на действена подкрепа, както и търсене на форми за сътрудничество и партньорство с родителите.

Изведени проблеми, свързани с повишаване на педагогическите компетенции на учителите и директорите по посока осигуряване и реализиране на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици:

- Обученията да са ориентирани към практиката;
- Педагогическите специалисти с висока средна възраст имат ниска мотивация за участие в квалификационни форми;
- Недостатъчното финансиране намалява възможностите за участие във външни квалификационни форми.

Община Каварна предлага решаване на проблемите, свързани с повишаване на педагогическите компетентности на специалистите като се съобразява с ресурсите, потребностите, кадрите, които работят по места.

III. 4. ПОДКРЕПЯЩАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

III.4.1. Обща обезпеченост на средата.

	Спортна база			Библиотечно - информационно обезпечаване	Медицински кабинет	Столово хранене		Транспорт	
	Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
Училища/ДГ									
СУ"Ст. Караджа" гр. Каварна	да	Да	Да	Да	Да	Да	Не	Да	Да
ОУ"Й. Йовков"кр. Каварна	Да	Да	Да	Да	Да	Да	Не	Да	Да
ОУ"Св.Св. Кирил и Методий С. Белгун	да	Да	Да	Да	Не	Не	Да	Да	Не

НУ"Братя Миладинови" гр. Каварна	да	Да	Да	Да	Да	Не	Да	Не	Не
НУ"Христо Ботев" с. Септемврийци	не	Да	Да	Не	Не	Не	Да	Да	Не
ПЗГ"Кл. Арк. Тимирязев" гр. Каварна	да	Да	Да	Да	Да	Не	Не	Да	Да
ДГ"Здравец"гр. Каварна	да	Да	Да	Да	Да	Да	Не	Не	Не
ДГ"Радост"гр. Каварна	да	Не	Да	Да	Да	Да	Не	Да	Не
ДГ"Детелина"гр. Каварна	да	не	Да	Да	Да	Да	Не	Не	Не
ДГ"Слънце"с. Септемврийци	да	Да	Да	Да	Не	Да	Не	Да	Не
ДГ"Калиакра" с. Българево	да	Да	Да	Да	Не	Да	Не	Да	Не
ДГ"Дъга" с. Вранино	не	Да	Да	Да	Не	Да	Не	Да	Не
ДГ"Калинка" с. Раковски	не	Да	Да	Да	Не	Да	Не	Да	Не
Общо:	10от 13	11	13	12 от 13	7от 13	9от 13	3от 13	10 от 13	3 от 13

По данни от анализа общата обезпеченост на подкрепящата среда включва:

- наличие на физкултурен салон за 10 от 13 учебни заведения на територията на общината,
- за 7 от 13 учебни заведения са осигурени медицински кабинети;
- столово хранене в самостоятелен стол осигурено в 9 учебни заведения, 2 училища осигуряват храненето на децата чрез кетъринг
- осигуряване на транспорт за ученици до 16 и над 16 годишна възраст .
- библиотечно информационно обезпечаване за 6 училищата и 7 от ДГ.

III.4.2. Достъпна физическа и архитектурна среда.

Училища /ДГ	Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
	Достъпен вход	Достъпност до помещения и пространства					Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подем на платформ орма	Безопасн и парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици			
СУ"Ст. Караджа" гр. Каварна	Да	Не	Да	Не	Не	Не	Не	Не	Не
ОУ"Й. Йовков"кр. Каварна	Да	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не
ОУ"Св.Св. Кирил и Методий С. Белгун	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не
НУ"Братя Миладинови" гр. Каварна	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не
НУ"Христо Ботев" с. Септемврийци	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не
ПЗГ"Кл. Арк. Тимирязев" гр. Каварна	Да	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Здравец"гр. Каварна	Да	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	Не

ДГ"Радост"гр. Каварна	Не	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Детелина"гр. Каварна	Да	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Слънце"с. Септемврийци	Не	Не	Да	Да	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Калиакра" с. Българево	Не	Не	Не	Да	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Дъга" с. Вранино	Не	Не	Не	Да	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Калинка" с. Раковски	Не	- Не	Не	Да	Не	Не	Не	Не	Не
Общо:	5 от 13	0от 13	5 от 13	7 от 13	0 от 13	0от 13	0 от 13	0от 13	0 от 13

За съжаление учебните заведения на територията на община Каварна не разполагат с обзаведени помещения, даващи възможност за учебни места за ученици в инвалидни колички, места за ученици с увреден слух, учебни места за ученици с намалено/увредено зрение.

От представената информация е видно, че достъпност на архитектурната, физическа и специализирана среда в образователните институции на територията на община Каварна не е на нужното ниво, има само елементи от такава. В образователните институции общите помещения и пространства не са пригодени за ученици с увреждания. Достъпната архитектурна среда в институциите в системата на предучилищното и училищно образование трябва да е съобразена с елементите на сгради и съоръженията със специфични изисквания за различните видове увреждания придвижване на дълги разстояния, по наклонени повърхности, с технически помощни средства, с водач, качване и слизане по стълби, натискане на бутони за хващане, обсег и достъпност, височина на погледа, както и средствата за сигнализация и информация и др.

Образователните институции не разполагат с достатъчно финансови средства за осигуряване на достъпна архитектурна среда.

III.4.3. Специализирана подкрепяща среда в образователните институции на територията на общината.

Училище ДГ	Логопед ични кабинет и	Ресурс ни кабине ти	Обзаведени помещения, даващи възможност за:		
			Учебни места за ученици в инвалидни колички	Учебни места за ученици с увреден слух	Учебни места за ученици с намалено/увредено зрение
СУ"Ст. Караджа" гр. Каварна	Да	Да	Не	Не	Не
ОУ"И. Йовков"кр. Каварна	Не	Да	Не	Не	Не
ОУ"Св.Св. Кирил и Методий С. Белгун	Не	Не	Не	Не	Не
НУ"Братя Миладинови" гр. Каварна	Не	Не	Не	Не	Не
НУ"Христо Ботев" с. Септемврийци	Не	Не	Не	Не	Не
ПЗГ"Кл. Арк. Тимирязев" гр. Каварна	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Здравец"гр. Каварна	Да	Не	Не	Не	Не
ДГ"Радост"гр. Каварна	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Детелина"гр. Каварна	Не	Не	Не	Не	Не

ДГ"Слънце" с. Септемврийци	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Калиакра" с. Българево	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Дъга" с. Вранино	Не	Не	Не	Не	Не
ДГ"Калинка" с. Раковски	Не	Не	Не	Не	Не
Общо:	2 от 13	1 от 13	0 от 13	0 от 13	0 от 13

Специализирана подкрепяща среда в училищата и детските градини, както следва:

- наличие на логопедични кабинети при 2 училищата и 1 от 7 детските градини;
- ресурсни кабинети в 2 училища;
- обзаведени помещения за ученици в инвалидни колички, с увреден слух и намалено зрение- няма.

Поставено е начало на изграждане на материална база в училищата и детските градини, тя все още не достатъчна за качествено обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Сегашното състояние е резултат на повече частично решаване на проблема според наличните финансови ресурси. Необходими са воля, средства и организация за привеждането на материалната база в отговаряща на изискванията, потребностите на ползвателите и.

III. 5. ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

III.5.1. Изградени партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни.

Всички институции в системата на образованието и подкрепата за личностно развитие си взаимодействат с Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, общинските – МКБППМН, Детска педагогическа стая към Районно управление, ЦПЛР – ОДК Каварна, читалища, НПО.

Училищата имат изградени традиции за партньорство и съвместни инициативи в подкрепа на деца и ученици с научни, образователни, информационни, културни и спортни институции.

В търсене на нови форми, удовлетворяващи интересите на учениците и осигуряващи им пълноценно оползотворяване на свободното време, училищата си партнират и с всички клубове, предприятия и дружества в областта на спорта.

III.5.2. Изграждане на партньорства с други институции, функциониращи на териториите на общините в изпълнение на дейностите по подкрепа на личностното развитие.

По-активното включване на институции и фирми в осигуряването на разнообразни дейности по подкрепа на личностно развитие, които предполагат реализирането на по-дългосрочни съвместни инициативи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците.

III. 6. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНА КАВАРНА.

III.6.1.Общинска политика за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения.

Община Каварна разполага с минимален брой социални услуги, предоставяни в общността, главно насочени към лица над 18 г. възраст. Липсват социални услуги, които да се предоставят на деца в риск, деца нуждаещи се от специална закрила, деца с трайни

увреждания или деца със специални образователни потребности. Необходимо е да се разшири палитрата от услуги, за да се създаде възможност за задоволяване потребностите на идентифицираните целеви групи.

Формирането на общинската политика за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците се влияе от неблагоприятните тенденции в демографската характеристика на общината – намаляващ брой на населението поради отрицателен естествен прираст и миграция, породена от икономически фактори, свързани с осигуряване трудова заетост. Тези процеси влияят на институциите в системата на предучилищното и училищното образование – трудности при формиране на групите и паралелките съответно в детската градина и училищата, съществуване на стабилни ядра в ученическата общност, които въздействат върху процеса на формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене. В резултат на свиване на производствата, обема на работа и промяната в ситуацията на пазара на труда равнището на заетост е в спад. Това създава предпоставки от социален характер, които влияят върху редовното посещение на децата и учениците. Много внимание изискват проблемите със задържането в детската градина и училищата на подрастващите от ромски произход. Педагогическите специалисти имат компетентности за осъществяване процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. За неговия напредък е необходимо да се организират квалификационни дейности, на различни нива - детска градина/ училища, обучителни организации, програми.

Констатира се липсата на специалисти като психолог, логопед, ресурсен учител в образователните институции. Ресурсното подпомагане се извършва чрез Регионалния център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование. Проблемът е и финансов, и кадрови. Възможен вариант за кадровото обезпечаване е квалификация на специалист или преквалификация на съществуващ педагог с финансово съдействие на институциите, които имат отношение към процеса на подкрепа на личностно развитие.

Трудности има с изграждането на достъпна архитектурна среда, което се вижда в изнесените по-горе данни. Усилията с реализираните дейности, финансирани от бюджета на общината, не обезпечават нормативно изискваните условия. Кандидатстването по проекти е начин за осигуряване средства за създаване на подходяща среда.

III.6.2. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Ефективното сътрудничество в системата на предучилищното и училищното образование и всички институции, свързани с тях е в средна степен. Всяка институция осигурява необходимата подкрепа в рамките на своите правомощия. Необходимо е тясно сътрудничество между образователните институции, държавните и местните органи и доставчиците на социални услуги и определяне на задължителните изисквания към всички участници в процеса на осъществяване на приобщаващо образование и отговорностите на всеки, съобразно определените му функции.

III.6.3. Добри практики в областта на приобщаващото образование.

При работата с деца и ученици със СОП има добра координираност между ресурсните учители от РЦПППО град Добрич и учителите от училищните екипи за подкрепа за личностно развитие.

По европейските проекти, по които работят, училищата си сътрудничат и с образователни институции от други държави – Румъния, Франция.

Училищата и детските градини са изградили традиции, чрез които се дава възможност децата да се изявяват и развиват своите заложби и талант – училищни клубове, участие във фестивали на различно ниво, спортни мероприятия, организиране на изложби, провеждане на училищни дебати и др. В детски градини и училища са

изградени добри практики на партньорство с родителите на децата.

Подкрепа на личностното развитие на децата и учениците - Изведени извънучилищни дейности в ЦПЛР, които са отворени и съобразени с желания, интереси, потребности на децата и учениците.

Изграждане позитивен организационен климат – Организираны летни занимания за децата и учениците чрез училища, ЦПЛР и читалищата на територията на общината, като се осигуряват възможности за достъп на всички желаещи.

Развитие на училищната общност – Насърчаващи и поощрителни инициативи от страна на общинската администрация, свързани с изяви и успехи на децата и учениците на различни нива – олимпиади, фестивали, конкурси, състезания – организирани празници, гостувания на изявени техни връстници от областта и региона и др.

IV. ВИЗИЯ И СТАТЕГИЧСКИ ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Направеният анализ на актуалното състояние на образователните институции на територията на община Каварна, включващ обхват на децата и учениците, кадровата обезпеченост с педагогически и непдагогически специалисти, реалното състояние на общата и специализираната среда и възможностите за обезпечаване на дейностите, свързани с подкрепа за личностно развитие са определящи при формиране на визията, целите на Общинската стратегия и дейности за нейното реализиране.

Визия

Осъзнато и пълноценно изграждане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции чрез осигуряване на ключови фактори и ресурси от всички заинтересовани страни в системата на предучилищното и училищното образование на територията на община Каварна.

Цели

Целите са формулирани в реално измерими и ясни дефиниции, реализирането на които ще доведат до описаното във Визията желано състояние на образователните институции в община Каварна.

IV.1. Стратегическа цел: Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности.

IV.2. Стратегическа цел: Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност.

IV.3. Стратегическа цел: Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование.

IV.4. Стратегическа цел: Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата.

IV.5 Стратегическа цел: Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученика чрез партньорство и взаимодействие между всички участници във процесите на

обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца /ученици – педагогически специалисти – родители).

IV.6. Стратегическа цел: Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ.

Стратегическа цел 1: Осигуряване на среда за социално приобщаване и качествено образование, в която детето е прието, ценено и има възможност да развива своите способности.			
Дейност	Срок за изпълнение	Институции	Период на отчитане
1.1.Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимост от обща или от допълнителна подкрепа	Ежегодно (месец септември)	Детски градини, училища	годишен
1.2.Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище	Ежегодно (месец май)	Детски градини, подготвителни групи към училищата	годишен
1.3.Ранното оценяване на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения.	Ежегодно	Детска градина, Община, РУО – Добрич РЦПППО-Добрич	годишен
1.4.Осигуряване на условия и ресурси за развитие на интересите,способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта: 1.4.1.Проучване на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците и създаване на условия за тяхното пълноценно развитие и изява на общинско, областно и национално ниво. 1.4.2.Организиране и провеждане на занимания в	Ежегодно	Детски градини Училища, ЦПЛР, Общини РУО - Добрич	годишен

<p>групи по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, гражданското и здравното образование;</p> <p>1.4.3.Организиране на образователна, творческа, спортна дейност за деца и ученици на общинско, областно, национално равнище, включително и през ваканциите</p>			
<p>1.5.Подпомагане на професионалното ориентиране на учениците чрез стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта</p>	Ежегодно	Училища, Център за кариерно ориентиране ЦПЛР, Общини РУО - Добрич	годишен
<p>1.6.Кариерно консултиране и ориентиране на учениците в зависимост от потребностите, интересите, способностите, предпочитанията и ценностите</p>	Ежегодно	Училища Център за кариерно ориентиране Общини РУО - Добрич	годишен
<p>1.7.Разработване на инструменти за ранно кариерно ориентиране на застрашените от отпадане ученици</p>	Ежегодно	Училища Общини РУО – Добрич Център за кариерно ориентиране	годишен
<p>1.8.Осигуряване на кариерно ориентиране според способностите и потребностите на учениците със СОП</p>	Ежегодно	РЦПППО – Добрич РУО – Добрич Център за кариерно ориентиране	годишен
<p>1.9. Участие в общински, областни, национални проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта за осигуряване на личностно развитие на децата и учениците и стимулиране на</p>	Ежегодно	Детски градини Училища ЦПЛР Общини РУО - Добрич	годишен

инициативност и творчески потенциал			
<u>Стратегическа цел 2: Осигуряване на необходими специалисти и повишаване на педагогическите компетенции на педагозите за посрещане на потребностите на децата и учениците за успешно и пълноценно приобщаване в училищната общност</u>			
2.1.Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Ежегодно(чл. 129 ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за приобщаващото образование)	Детски градина, Училища, ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО - Добрич	годишен
2.2.Осигуряване на помощник на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелка	Ежегодно (чл. 114 от Наредба за приобщаващото образование)	Детски градини, Училища	годишен
2.3.Обезпечаване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата с необходими специалисти: психолог/ педагогически съветник, логопед, социален работник, ресурсни учители и др. педагогически специалисти в зависимост от оценката на индивидуалните потребности	Ежегодно (чл. 4, ал.4 от Наредба за приобщаващото образование и чл. 13 и 14 от Наредба № 12 за професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти)	Детски градини, Училища, ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО – Добрич ДСП	годишен
2.4.Организиране и осъществяване на различни форми за повишаване на знанията, уменията и компетенциите на учителите, работещи с деца и ученици със СОП, деца и ученици със изяви дарби, с хронични заболявания, деца и ученици в риск	Ежегодно	Детски градини, училища, ЦПЛР, ЦСОП, Общини, РЦПППО - Добрич	годишен
2.5.Организиране и провеждане на обучения за помощник на учителя	Ежегодно	РЦПППО - Добрич	годишен
2.6.Организиране и провеждане на обучения на детски учители за	Ежегодно (май-септември)	Общини, РЦПППО - Добрич	годишен

осъществяване на дейности свързани с определяне на риск от възникване на обучителни затруднения чрез скрининг.			
2.7. Мултиплициране на добър педагогически опит в приобщаващото образование на ниво образователни институции, община, област.	Ежегодно	Детски градини, училища, Общини, РЦППО – Добрич РУО - Добрич	Годишен
<u>IV.3. Стратегическа цел 3: Организационно и съдържателно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно изпълнение на разпоредбите в нормативните документи за приобщаващо образование.</u>			
3.1. Развитие на общински Център за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) чрез делегиране на допълнителни услуги свързани с процеса на приобщаващото образование за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	Съгласно ЗПОУ	Община	Годишен
3.2. Преобразуване на помощните училищата в Центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП) 3.2.1. Организиране на обучението на деца и ученици със СОП в изнесени групи в ЦСОП по реда на чл. 195 на ЗПУО ; 3.2.2. Осигуряване на педагогическа и психологическа подкрепа на децата и учениците със СОП за оптимално развитие на силните страни и способностите, коригиране и компенсиране на обучителните затруднения, постигане на очакваните резултати от обучението,	Съгласно § 13 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗПУО	ПУИ „Л. Каравелов“ гр. Каварна Общини РЦППО – Добрич РУО - Добрич	

стимулиране на цялостното им развитие за успешна социална и професионална реализация.			
<u>Стратегическа цел 4: Достъпност на общата и специализираната среда за децата и учениците чрез подобряване на материалните условия в детските градини и училищата</u>			
<p>4.1.Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции за осигуряване на физически достъп на децата и учениците с намалена мобилност:</p> <p>4.1.1.Изграждане на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини – рамки, асансьори и пр.;</p> <p>4.1.2.Изграждане и адаптиране на детски площадки и съоръжения за игра в училищата и детските градини за деца с увреждания;</p> <p>4.1.3.Изграждане на адаптирани санитарни възли в детските градини, училищата и обслужващите звена за децата със специални образователни потребности</p>	Ежегодно	Общини	
4.2.Изграждане и подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, съгласно чл. 106, ал. 4 от Наредба за приобщаващото образование	Ежегодно	Детски градини, училища, Общини	

Стратегическа цел 5: Осигуряване на най-добрия интерес на детето или ученикът чрез партньорство и взаимодействие между всички участници във процесите на обучение, възпитание, социализация и адаптация в образователните институции (деца/ученици – педагогически специалисти – родители)

<p>5.1.Развитие на ефективни форми за взаимодействие с родителите на деца и ученици за осигуряване на подкрепа за личностно развитие:</p> <p>5.1.1.Прилагане на програми и проекти за подкрепа и обучение за семействата за деца и ученици с увреждания;</p> <p>5.1.2.Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП чрез консултиране с психолози, логопеди, социални работници в училището/детската градина;</p> <p>5.1.3.Сформиране на родителски групи за получаване на професионална помощ и подкрепа по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;</p> <p>5.1.4.Консултиране на родителите на деца и ученици с изяви дарби и насочване към специалисти за развитие на детето и ученика.</p>	<p>Ежегодно</p>	<p>Детски градини, училища, Общини</p>	
<p>5.2.Дейности за организиране на колективни, индивидуални, постоянни и временни организационни педагогически форми и изяви на ученици на общински, регионално и национално равнище.</p>	<p>ежегодно</p>	<p>Детски градини, Училища, ЦПЛР, Общини, РУО - Добрич</p>	

5.3. Организиране на информационни срещи с родители за подкрепа на деца и ученици в процеса на училищното образование	Ежегодно	Детски градини, Училища, Общини	
5.4. Реализиране на програми за създаване на активно сътрудничество и партньорство със семействата на децата и учениците на училищно и общинско ниво	Ежегодно	Детски градини Училища Общини	
5.5. Провеждане на квалификационни дейности с педагогическите специалисти, насочени към усъвършенстване на уменията за сътрудничество с родители	Ежегодно	Детски градини Училища Общини РУО - Добрич	
5.6. Разработване и утвърждаване на модели на добри практики за съвместна дейност с родители и местна общност в подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.	Ежегодно	Детски градини Училища Община РУО - Добрич	
<i>IV.6. Стратегическа цел 6: <u>Активно взаимодействие между образователните институции, държавни и общински структури, доставчици на социални услуги за осигуряване на процеса на приобщаващо образование в детските градини и училищата</u></i>			
6.1. Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие за прилагане на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със заповед № РД09-1871/18.12.2015 г. на	Ежегодно	ДГ, училища, МКБППМН, РЗИ, МВР, ОЗД, РДСП, Община, РУО - Добрич	

министъра на образованието и науката			
6.2. Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на отделите за закрила на детето от училищата и детските градини в случаите на деца и ученици в риск, отказ от страна на родителите за осигуряване на допълнителна подкрепа след оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика.	Ежегодно	ДГ, училища, ОЗД, Община	
6.3. Развитие на практиката за назначаване на социален работник в училищата и детските градини, който да изпълнява функцията на медиатор между семейството, обкръжението на детето/ученика и образователната институция.	Ежегодно	Детски градини, Училища, ДСП, Община	
6.4. Обединяване на усилията и активно взаимодействие между образователните институции и общински и местни структури и органи за повишаване на обхвата на децата и учениците и отпадането от училище	Ежегодно	Детски градини, Училища, ДСП, Община РУО - Добрич	
6.5. Организиране и провеждане на дейности, насочени към местната общност за преодоляване на предразсъдъците и повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците, нуждаещи се от	Ежегодно	Детски градини, Училища, Община РУО - Добрич	

допълнителна подкрепа за личностно развитие.			
--	--	--	--

Периодът на отчитане е свързан с двугодишната продължителност на изпълнение на Общинската стратегия.

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА.

VI.1. ПРЕДМЕТ НА ОЦЕНКАТА.

Предмет на оценката е изпълнението на Общинската стратегия и постигнатите резултати. Тази оценка се извършва в два аспекта:

Първо: Доколко се спазват регламентираните дейности за изпълнение на стратегическите цели, как се осигурява взаимовръзката между изпълнението на Областната стратегия и общинските стратегии за личностно развитие на децата и учениците;

Второ: Какви са постигнатите резултати, доколко ефективно и ефикасно е въздействието на Общинската стратегия за постигането на целите и желаната визия.

VI.2. КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

- Брой институции – Центрове за подкрепа за личностно развитие, които осигуряват обща и допълнителна подкрепа;
- Брой преобразувани институции – ЦСОП;
- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО;
- Брой образователни институции, участващи в национални програми и проекти, осигуряващи процеса на приобщаващото образование;
- Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на специализирана среда;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и помощник на учителя.

VII. КООРДИНИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се изпълнява от институциите, които работят на територията на община Каварна и са ангажирани с осигуряване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

След приемането на областната стратегия, в изпълнение на чл.197, ал .1 и 2 от ЗПУО, всяка община разработва общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците за период от 2 години, която се приема от общинския съвет.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно до 30 април, общинския съвет, по предложение на кмета и след съгласуване с Регионалното управление на образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.